

БРАНДЪН САНДЕРСЪН

ПЪТЯТ НА КРАЛЕТЕ

Книга първа от поредицата
ЛЕТОПИСИТЕ НА СВЕЛИНАТА НА БУРЯТА

Артлайн Студиос
София, 2012

За Емили,
 която е по-търпелива,
 по-мила
 и по-прекрасна,
отколкото мога да изразя с думи.
Но все пак опитвам.

БЛАГОДАРНОСТИ

Завърших първата чернова на *Пътят на кралете* през 2003, но работата ми по отделни части от книгата започна още в края на деветдесетте години. Някои нишки от романа стигат още по-далеч назад в ума ми. Никоя от моите книги не е улягала по-дълго; прекарах повече от десетилетие в изграждането на този роман. И затова не е изненадващо, че много хора са ми помагали с него. Ще бъде невъзможно да спомена всички – просто паметта ми не е толкова добра. Но има неколцина основни действащи лица, на които бих искал да благодаря най-дълбоко.

Първата е моята съпруга Емили, на която е посветена книгата. Тя даде много от себе си, за да излезе романът. Това включваше не само да четете ръкописа и да дава съвети, но и да се лиши от съпруга си за дълги периоди по време на писането. Ако вие, читатели, имате възможността да я срещнете, може би ще е редно да ѝ поблагодарите. (Обича шоколад).

Както винаги, моите отлични редактор и литературен агент – Моше Федер и Джошуа Баймс – работиха доста усилено по романа. Специално трябва да се отбележи, че Моше не получава допълнително заплащане, когато неговите автори му предоставят чудовища от по четиристотин хиляди думи. Но той редактира романа, без да се оплаква; помощта му бе неоценима, за да се получи книгата, която сега държите. Освен това накара Ф. Пол Уилсън да прегледа медицинските сцени, от което те спечелиха много.

Специални благодарности и за Хариет Макдугъл – една от най-големите редакторки на нашето време, която само от добро сърце прегледа този роман ред по ред. Почитателите на *Колелото на времето* я познават като човека, който откри Робърт Джордан, редактира съчиненията му и накрая се омъжи за него. Напоследък тя не работи много извън *Колелото на времето* и по тази причина за мен бе голяма чест смирено да получа нейния принос и помощ. Алан Романчук, който работи с нея, също трябва да получи признателност за улесняването на това издание.

В издателството *Тор Букс* получих огромна помощ от Пол Стивънс. Той е нашата свръзка за книгите ми в издателството и свърши изумителна работа. Моше и аз сме късметлии, че имаме неговата подкрепа. Също така Ирен Гало – художественият директор – бе чудесна, отзивчива и търпелива в отношени-

ята си с един натрапчив автор, който искаше да направи някои смахнати неща с рисунките в своята книга. Много благодарности за Ирен, Джъстин Голенбок, Грег Колинс, Карл Голд, Нейтън Уивър, Хедър Сондърс, Мери Грос и целия екип на издателството *Тор Букс*. Дот Лин, която беше мой публицист до пускането на тази книга (и сега работи по добавянето на няколко букви пред името си), оказа прекрасна помощ не само по професията си, но и със съвети и с хвалебствена колонка в Ню Йорк. Благодаря на всички ви.

Като заговорихме за изкуство, може би забелязвате, че рисунките в тази книга са много повече, отколкото е обичайно да откриете в един епос от жанра фентъзи. Това се дължи на изключителните усилия на Грег Кол, Айзък Стюарт и Бен Максуйни. Те се потрудиха здраво и преработваха илюстрациите много пъти, за да се получат както трябва. Работата на Бен по скиците от бележника на Шалан е просто красива – слива моето въображение с неговата художествена интерпретация. Айзък, който илюстрира и романите *Мъглогорден*, стигна далеч отвъд обичайните очаквания към него. Работата до късно през нощта и строгите крайни срокове бяха нещо нормално за тази книга. Той заслужава похвала. (Ако се чудите – заглавията на главите, картите, форзаците и страниците от бележниците на Навани са негово дело).

Както винаги, групата ми от курса по писане оказва удивителна помощ. Към тях се присъединиха и неколцина алфа- и бета-читатели. Без определен ред, това са: Карън Алстриом, Джоф и Рейчъл Бийсинджър, Итън Скарстед, Нейтън Хетфилд, Дан Уелс, Кейлин ЗоБел, Алан и Жанет Лейтън, Янси Олд, Кристина Куглер, Стив Даймънд, Брайън Дьоламбр, Джейсън Дензъл, Мишел Трамъл, Джош Уокър, Крис Кинг, Остин и Адам Хъси, Брайън Т. Хил и онзи приятел Бен, чието име не мога да напиша правилно. Сигурно забравям някои от вас. Всички вие сте чудесни хора и само да можем, щях да ви дам Бронечерупки.

Уф. Благодарностите станаха епически. Но все пак останаха още няколко души, които е нужно да спомена. Пиша тези думи точно година след наемането на Питър Алстриом Неизбежния за мой личен асистент, помощник в редактирането и допълнителен мозък. Ако прегледате страниците с благодарностите в предишни книги, винаги ще го намерите. В продължение на години той ми е скъп приятел и адвокат на моите съчинения. Сега имам късмета той да работи за мен на пълно работно време. Днес стана в три сутринта да подготви последната коректура на книгата. Друг път, като го видите на някоя сбирка, купете му бучка сирене.

Нехайство ще е да не благодаря на Том Дохърти, който ме остави да напиша тази книга. Заради вярата на Том в този проект си позволихме толкова дълъг роман. Може би Том ми даде в този случай повече, отколкото заслужавам; този роман (и обемът, с който се хвали, и броят на илюстрациите, които

съдържа) е от вида, който би накарал повечето издатели да побягнат с пълна газ. Том е причината издателството *Thor* с постоянство да пуска подобни внушителни книги.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предисловие към <i>Летописите на Светлината на Бурята</i>	17
Книга първа: Пътят на кралете	21
Пролог: Да убиеш	23
Част първа: Отвъд мълчанието	37
Интерлюдии	169
Част втора: Просветлението на бурите	185
Интерлюдии	439
Част трета: Да умреш	463
Интерлюдии	717
Част четвърта: Бурята на просветлението	735
Част пета: Тишината отвъд	979
Епилог: За най-достойните	1014
Заклучителна бележка	1018
Arg Arganum	1019

ИЛЮСТРАЦИИ

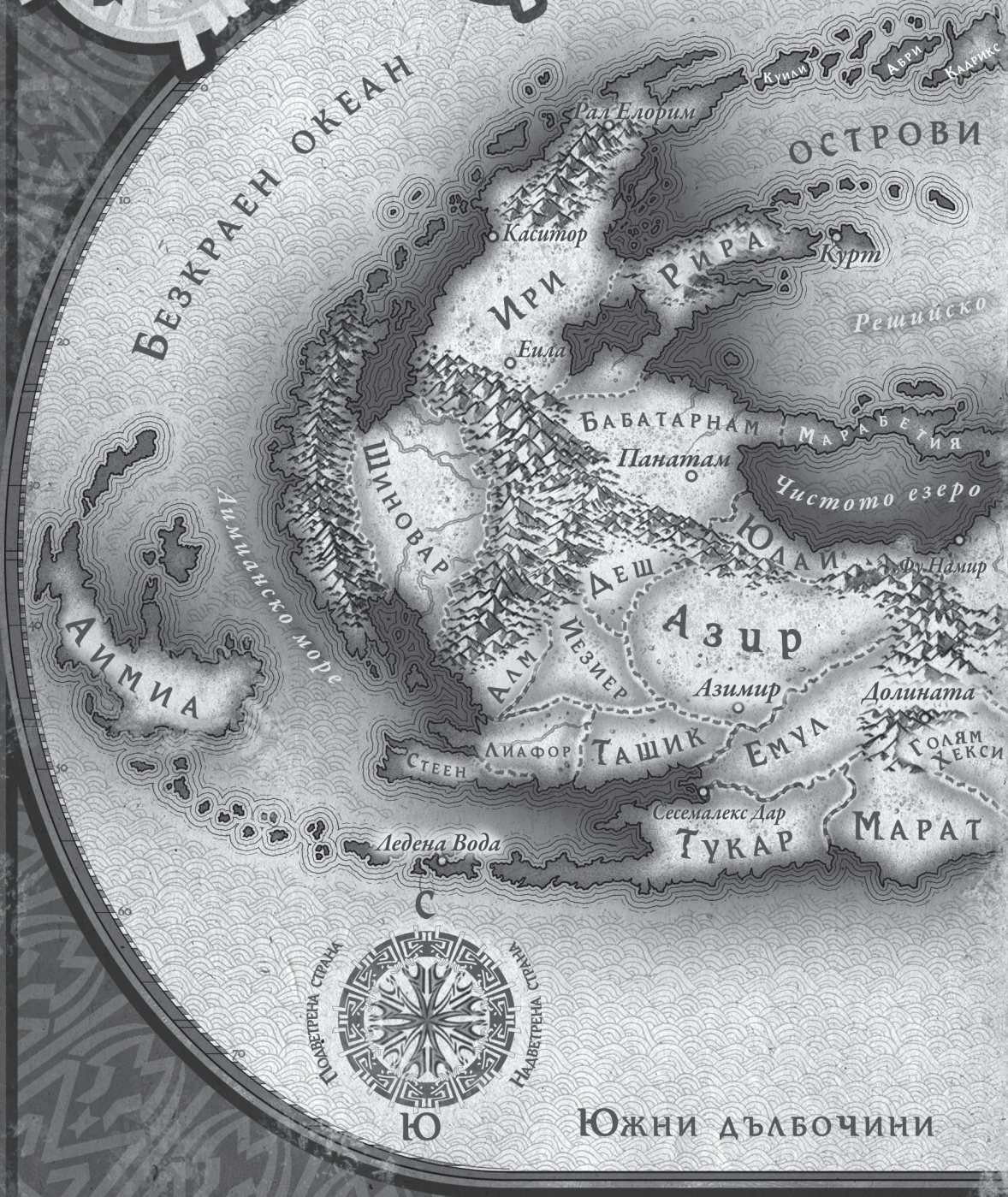
Карта на Рошар	14-15
Карта на Ничиите хълмове и Алеткар	22
Из скицника на Шалан: небесни змиорки	64
Карта на Склада за дървен материал	98
Из скицника на Шалан: чули	148

Първична карта на Пустите равнини	186
Военният кодекс на алетите	248
Карта на военните лагери	280
Стара рисунка на голямочерупчест	358
Карта на Карбрант	464
Карта на Четирите града от Донесението на Кабсал	510
Из скичника на Шалан: шистокор	550
Из скичника на Шалан: брадвохрът	594
Историята на човешкия род	626
Из скичника на Шалан: скални пъпки	698
Из бележника на Навани: едно	776
Из скичника на Шалан: растения	802
Из бележника на Навани: две	870
Детайл от Платото на кулата	898
Освобождението на Налан`Елин	958

**ПЪТЯТ НА
КРАЛЕТЕ**

РОШАР

ЮЖНИ ДЪЛБОЧИНИ

За Негово кралско величество
 Краля Гайлар Коуш
 от Главния кралски картограф
 Масик Шулин
 167
August

ПРЕДИСЛОВИЕ КЪМ ЛЕТОПИСИТЕ НА СВЕТИНАТА НА БУРЯТА

Калак заобиколи един скалист хребет и сепнато спря пред тялото на умиращ гръмолом. Грамадното каменно животно лежеше на една страна, подобните на ребра израстъци от гърдите му бяха прекършени и натрошени. По форма, чудовището приличаше на скелет, от гранитните му рамене израстваха неестествено дълги крайници. Дълбоко в стреловидното лице, като разпален вътре в камъка огън, горяха червените петна на очите. Те гаснеха.

Макар и след толкова столетия, близката среща с гръмолома накара Калак да потрепери. Ръцете на звяра бяха дълги колкото човек. По-рано Калак беше убиван от подобни ръце и не бе приятно.

Разбира се, да умреш рядко беше приятно.

Обходи съществуването и почна да подбира пътя си през бойното поле по-внимателно. Равнината бе осеяна с безформени скали и камъни, край Калак се издигаха каменни стълбове, земята бе покрита с тела. Малко растения вирееха тук.

Каменистите ридове и могили носеха многобройни белези. Някои бяха просто разбитите, опустошени места, където се бяха сражавали Повелителите на стихииите. По-рядко се натъкваше на напукани коруби със странни форми, от които гръмоломите се бяха изтръгнали от камъка и се бяха включили в боя.

Много от телата край него бяха човешки; много не бяха. Кръвта се смесваше. Червена. Оранжева. Лилава. Нито едно от телата около него не помръдваше, ала във въздуха бе надвиснал неясен покров от звуци. Стенания от болка, плач от мъка. Не звучаха победоносно. Над редките обрасли места или над камарите горящи трупове се кълбеше дим. Дори някои части от скалите пушеха. Прахоносните добре си бяха свършили работата.

Но аз оцелях, помисли Калак и сложи ръка на гърдите си, докато бързаше към мястото на срещата. Този път наистина оцелях.

Беше опасно. Когато умря, го пратиха обратно, нямаше как. Когато преживя Опустошението, също се очакваше да се върне обратно. Да се върне на мястото, от което се ужасява. Да се върне при болката и огъня. А ако решише

просто... да не отиде?

Опасни мисли, може би предателски. Калак ускори крачка.

Мястото на срещата се намираще в сянката на грамадно скално образувание, издигащо се в небето шпил. Десетимата го бяха определили преди сражението, както правеха винаги. Оцелелите трябваше да се доберат до там. Странно, но само един от останалите очакваше Калак. Йезриен. Нима всички осем бяха загинали? Възможно беше. Този път битката беше тъй жестока, от най-лошите. Врагът ставаше все по-твърд.

Не. Калак се свъси, щом пристъпи в основата на шпила. Тук гордо стърчаха седем прекрасни меча, забити в камъка. Всеки от тях бе превъзходно и изкусно изработен, с плавна форма, нашарен с глифи и мотиви. Разпозна всички. Ако господарите им бяха умрели, Остриетата щяха да са изчезнали.

Силата на тези Остриета надхвърляше дори Вълшебните мечове. Бяха единствени по рода си. Скъпоценни. Йезриен стоеше във от пръстена от мечове и се взираше на изток.

– Йезриен?

Фигурата в бяло и синьо погледна към Калак. Дори след толкова столетия Йезриен изглеждаше млад – като мъж, който едва навлиза в тридесетата си година. Късата му черна брада беше спретнато подрязана, макар финото му облекло да бе опърлено и зацапано с кръв. Той склони ръце зад гърба си, докато се обръщаше.

– Какво има, Йезриен? – попита го Калак. – Къде са другите?

– Тръгнаха. – Гласът на Йезриен беше спокоен, дълбок, глас на владетел. От векове не бе носил корона, ала кралските му обноски си оставаха. Винаги изглеждаше така, сякаш знае какво да прави. – Може да го наречеш чудо. Този път умря само един от нас.

– Таленел – отвърна Калак. Само неговото Острие липсваше.

– Да. Загина, докато удържаше онзи проход при северния канал.

Калак кимна. Талн имаше склонността да избира привидно безнадеждни битки и да ги печели. При това беше склонен и да умира. Сега трябваше да е отново на мястото, където отиваха между Опустошенията. Кошмарното място.

Калак откри, че трепери. Кога ли беше станал толкова слаб?

– Йезриен, този път аз не мога да се върна – прошепна Калак, пристъпи по нагоре и грабна ръката на другия. – *Не мога.*

Когато призна, Калак почувства как вътре в него нещо се пречупва. Колко бе продължило? Столетни, може би хилядолетни мъчения. Толкова беше трудно да си припомни. Онези огньовете, куките, които всеки ден отново се впиваха в плътта му. Смъкваша кожата от ръката му, сетне прогаряха тлъстината и стигаха до костта. Можеше да долови миризмата. Всемогъщи, можеше да ги *помирише!*

– Остави меча си – рече Йезриен.

– Какво?

Йезриен кимна по посока на пръстена от оръжия.

– Бях избран да те чакам. Не бяхме сигурни, че си оцелял. Беше взето ... решение. Време е Клетвеното съглашение да свърши.

Калак усети как го пронизва ужас.

– До какво ще доведе това?

– Ишар е уверен, че може да е достатъчно един от нас да продължи да се придържа към Клетвеното съглашение. Възможно е да сме в състояние да прекратим цикъла на Опустошенията.

Калак се взря в очите на безсмъртния крал. От някакви растения вляво от тях се виеше дим. Стенанията на умиращите ги преследваха. В очите на Йезриен Калак видя страдание и печал. Може би даже страх. Човек, който виси от ръба на скала на една тънка нишка.

Всемогъщи във висините, помисли Калак. *И ти се прекърши, нали?* С всички тях беше така.

Калак се извърна и тръгна настрани към нисък хребет, откъдето се виждаше част от бойното поле.

Имаше толкова много трупове, а сред тях ходеха живите. Мъже в прости облекла, понесли копия с бронзови остриета. Сред тях се открояваха другите, с блестящи лети брони. Отмина една групичка – четирима мъже, облечени в прокъсани жълтокафеви кожи или в долнопробни кожени гащи, се присъединиха към могъща фигура в красива сребриста и удивително сложна броня. Какъв контраст.

Йезриен пристъпи до него.

– Смятат ни за божества – прошепна Калак. – Разчитат на нас, Йезриен. Ние сме всичко за тях.

– Имат Сияйните. Това ще бъде достатъчно.

Калак поклати глава.

– Той няма да остане обвързан с това. Врагът. Ще намери начин да го заобиколи. Знаеш, че ще намери.

– Може би. – Кралят на Вестителите не даде повече обяснения.

– А Талн? – попита Калак. *Горящата плът. Огньовете. Болката отново и отново, и отново...*

– По-добре да страда един, отколкото да страдат десет – прошепна Йезриен. Изглеждаше толкова студен. Като сянката, която пада, когато топлината и светлината озаряват благородния и верния и отхвърлят черното му подобие.

Йезриен се върна при пръстена от мечове. Неговото Острие се очерта в ръцете му, изниквайки от мъглата, покрито с влага.

– Решено е, Калак. Ще следваме своите пътища и няма да се търсим един

друг. Трябва да оставим нашите мечове. Клетвеното съглашение свършва сега.
– Вдигна меч си и го заби в камъка при другите седем.

Йезриен се поколеба, вгледан в меча, после сведе глава и се извърна. Като че се срамуваше.

– Избрахме това бreme по своя воля. Е, значи, ако поискаме, можем да го изоставим.

– Какво да кажем на хората, Йезриен? – попита Калак. – Какво ще кажат те за този ден?

– Просто е – отвърна Йезриен, докато се отдалечаваше. – Казваме им, че най-сетне са победили. Съвсем лесна лъжа. Кой знае? Може пък да се окаже вярно.

Калак гледаше как Йезриен се отдалечава през опалената земя. Накрая призова своя меч и го поби в камъка при останалите осем. Обърна се и тръгна в противоположната на Йезриен посока.

И все пак не можа да се въздържи да погледне крадешком назад към пръстена от мечове и незаетото място в него. Там трябваше да е десетият меч.

Онзи от тях, който беше загубен. Когото бяха изоставили.

Прости ни, помисли Калак и тръгна.